

Höörs kommun
Box 53
243 21 Höör

Tillsyn enligt lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m.

Boverket har enligt 3 § lagen om bostadsanpassningsbidrag tillsyn över kommunernas bidragsverksamhet.

Till Boverket har inkommit en kopia av en platsannons där Höörs kommun söker en handläggare/snickare som kan agera såväl handläggare som utförare i fråga om anpassningar enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Boverket har tagit kontakt med kommunens miljö- och byggmyndighetschef som per telefon den 12 januari 2016 har uppgett följande om bakgrunden till annonsen. Kommunen har ännu inte anställt någon och kommer heller inte att göra det förrän man är säker på att man gör rätt. Syftet är att korta ner handläggningstiderna, särskilt när en anpassning behöver utföras skyndsamt på grund av att en person ska hem från sjukhuset. Det är inte bara själva handläggningen av ärenden om bostadsanpassningsbidrag som tar tid utan också utförandet. Ibland är det svårt att hitta hantverkare och även när man gör det så är det inte alltid de har tid att utföra arbetet direkt. De som önskar låta utföra anpassningen på egen hand och själva välja entreprenör ska få göra det, och skriftliga formella beslut – med angivande av bidragsbelopp – ska fattas även i de fallen kommunens handläggare/snickare ska utföra arbetet.

Boverkets bedömning

Boverket noterar inledningsvis att tjänsten inte har tillsatts och att det heller inte är säkert att så kommer att ske. Boverket vill i sammanhanget informera om följande.

Det beskrivna förfarandet kan te sig problematiskt ur flera perspektiv. Till exempel skulle det enligt Boverkets uppfattning avvika från lagstiftarens tänkta rollfördelning i lagen om bostadsanpassningsbidrag, där kommunens roll bland annat är att efter prövning av om villkoren för bidrag är uppfyllda fatta beslut om ett bidrag, det vill säga ett beslut på en summa pengar. Enligt lagen ska bidrag lämnas med belopp som motsvarar skälig kostnad för åtgärderna. En fråga som infinner sig är hur kommunen skulle kunna komma fram till skälig kostnad i ett ärende där kommunen, med sökandens samtycke, skulle bli utförare av anpassningen. En annan fråga är vilken inverkan förfarandet skulle kunna få på kommunens bedömning av skälig kostnad i de ärenden där sökanden själv vill välja entreprenör och betala för arbetet med beviljat bidrag.

Vidare är det enligt Boverkets mening viktigt att beakta att sökandens möjlighet att fritt välja entreprenör inte inskränks. Enligt lagens tänkta rollfördelning är sökandens roll att välja entreprenör, att ingå avtal med entreprenören om åtgärdernas utförande och att betala entreprenören med beviljat bidrag när arbetet är klart. Det ska inte vara någon skillnad jämfört med om sökanden hade valt att utföra arbetena utan att söka något bostadsanpassningsbidrag. Kommunen har förvisso uppgett att sökandena även fortsättningsvis – om den utannonserade tjänsten tillsätts – ska ha en sådan valmöjlighet, men då ärenden om bostadsanpassningsbidrag handlar om att beviljas eller inte beviljas en förmån – vilket i sig innebär att sökanden hamnar i ett beroendeförhållande till kommunen – kan inte uteslutas att en del sökande skulle komma att uppleva ett tryck att välja just kommunens handläggare som utförare av anpassningen. Mer om rollfördelningen finns att läsa i Boverkets digitala handbok ”Bostadsanpassningsbidraget – en handbok”, www.boverket.se/bab.

Den nuvarande lagen om bostadsanpassningsbidrag får vidare sägas utgå från att avtalet mellan sökanden och entreprenören ska följa vanliga regler för avtal, vilket bland annat innebär att konsumenttjänstlagen (1985:716) blir tillämplig på förhållandet. En fråga som infinner sig blir vilka möjligheter en sökande skulle ha att påtala brister i utförandet om kommunen skulle vara den som utfört arbetet.

Boverket noterar vidare att förfarandet också kan väcka kommunalrättsliga och konkurrensrättsliga frågor som dock ligger utanför Boverkets tillsynsområde.

Avslutningsvis i denna del har Boverket inte funnit skäl att kalla kommunen till ett möte vilket miljö- och byggmyndighetschefen har uttryckt önskemål om.

Fullmakt

Förutom vad som sagts ovan har Boverket via Höör kommuns hemsida noterat att kommunens ansökningsblankett är utformad på så sätt att det egentligen inte går att underteckna ansökan utan att samtidigt ge kommunen fullmakt, såvida man inte stryker ”och fullmakt till kommunen” efter ”Sökandes underskrift”. Detta är olämpligt och kan av en sökande uppfattas som en uppmaning att ge kommunen en fullmakt eller rentav som att undertecknandet av fullmaktsförklaringen är ett villkor för att bostadsanpassningsbidrag ska beviljas. Det är Boverkets uppfattning att den eventuella fullmaktsöverenskommelse som kommunen och en sökande träffar bör hanteras i en särskild handling separat från själva ansökningsblanketten.

I detta ärende har enhetschef Per Lindkvist beslutat. Jurist Ylva Storm har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också jurist Johan Kjellberg och arbetsterapeut Lena Viberg Larsson deltagit.

Per Lindkvist
enhetschef

Ylva Storm
jurist